

Konferencija *Pravo na dobru upravu u hrvatskoj praksi*

UDK 35.071(497.5)(047)

Dana 26. travnja 2013. u hotelu International u Zagrebu GONG je održao konferenciju *Pravo na dobru upravu u hrvatskoj praksi*. Konferenciju su uvodnim govorima otvorili Berto Šalaj, predsjednik Vijeća GONG-a i profesor na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, ministar uprave Arsen Bauk i ministar pravosuđa Orsat Miljenić, zajednički istaknuvši važnost postavljanja dobrog upravljanja kao prioriteta na političkom dnevnom redu Vlade RH. Pravo na dobru upravu ujedno je i temeljno ljudsko pravo zajamčeno čl. 41. Povelje o temeljnim pravima EU. U uvodnom panelu predstavljeni su rezultati ogleđnog istraživanja indeksa dobrog upravljanja u Hrvatskoj (DUH). Istraživanje je provedeno na uzorku od 29 tijela (Vlada RH, Hrvatski sabor, sva ministarstva i uredi Vlade RH), a istraživalo se devet dimenzija kvalitete upravljanja (informiranje javnosti i osiguranje pristupa informacijama, proračunska transparentnost i odgovornost, uključivanje javnosti u političko odlučivanje, spremnost za procjenu učinaka propisa, praćenje provedbe i izvještavanje o politikama, upravljanje sukobom interesa, otvorenost Sabora prema javnosti, parlamentarni nadzor). Istraživanje je provedeno u sklopu projekta IPA 2008 – *Zajedno protiv korupcije*. Priznanja državnim tijelima koja su postigla najbolje rezultate dodijelio je Jurica Malčić, član Vijeća GONG-a i bivši pučki pravobranitelj. Prvo mjesto sa 67% bodova osvojilo je Ministarstvo uprave. Drugo mjesto sa 64% bodova postigao je Ured za udruge Vlade RH, ujedno najbolje rangiran u dimenziji uključivanja javnosti u političko odlučivanje, a treće mjesto sa 63% bodova zauzelo je Ministarstvo turizma. Najuspješniji rezultati postignuti su u dimenzijama: spremnost za procjenu učinaka propisa (Ministarstvo turizma 100%), informiranje javnosti i osiguranje pristupa informacijama (Ministarstvo turizma 84%)

te uključivanje javnosti u političko odlučivanje (Ured za udruge Vlade i Ministarstvo uprave 79%).

Nakon dodjele priznanja uslijedile su dvije skupine paralelnih tematskih rasprava. Paneli prve skupine odnosili su se na proaktivne objave javnih podataka na službenim internetskim stranicama namijenjeni jačanju povjerenja građana u vlast i poticanju građana na sudjelovanje u političkom životu te povećanju javnih investicija (u raspravi su sudjelovali Nives Miošić, voditeljica Istraživačkog centra GONG-a, Darko Parić, pomoćnik ministra uprave, Zinka Bardić, posebna savjetnica premijera za komunikacije, Marina Buntić Juričić, voditeljica Službe za medije Hrvatskog sabora). Doc. dr. sc. Anamarija Musa i prof. dr. sc. Ivan Koprić s Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Tomislav Mičetić, glavni tajnik Ministarstva uprave, Hrvoje Šimičević i predstavnici agencija raspravljali su o djelotvornom upravljanju regulacijskim i izvršnim agencijama na razini EU i RH.

Druga skupina rasprava ticala se transparentnosti proračunskog procesa i javne nabave, kvalitete proračunskog planiranja i nadzora izvršenja proračuna te mogućnosti uključivanja i sudjelovanja građana u fazama proračunskog procesa (izlagali su i sudjelovali u raspravi dr. sc. Mihaela Bronić i dr. sc. Katarina Ott s Instituta za javne financije, Dario Janković, ravnatelj Državnog ureda za središnju javnu nabavu, i Pavol Lacko, Aliancia Fair-play, Slovačka) te problema cjelovitog i djelotvornog upravljanja sukobom interesa državnih dužnosnika i javnih službenika (izlagali su i sudjelovali u raspravi Duje Prkut, Istraživački centar GONG-a, prof. dr. sc. Josip Kregar, nezavisni zastupnik u Hrvatskom saboru i profesor na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Dalija Orešković, predsjednica Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa, Boris Milošević, pomoćnik ministra uprave, Mato Arlović, ustavni sudac, i Ivan Crnčec, pomoćnik ministra uprave).

U zaključnoj debati kristalizirali su se prijedlozi domaćih i inozemnih stručnjaka o djelotvornim načinima građanskog nadzora tijela javne vlasti radi jačanja kapaciteta za borbu protiv korupcije (Tihomir Ponoš, novinar Novog lista, Marina Škrabalo, Pavol Lacko, Slavica Lukić, novinarka Jutarnjeg lista i vanjska članica Odbora za medije, dr. sc. Renato Matić, sociolog, Vesna Kesić, publicistkinja, aktivistkinja i članica Nacionalnog vijeća za praćenje provedbe Strategije suzbijanja korupcije, Teo Celakoski – Pravo na grad, Daniel Lentfer – Mehr Demokratie, Njemačka).

Opći su zaključci konferencije da je istraživanje indeksa DUH pokazalo velike nekoherentnosti ostvarenih rezultata po istraživanim dimenzijama

i tijelima. Dobri rezultati u otvorenosti i transparentnosti državnih tijela (»objava slova«) nisu dovoljni, potrebno je dalje stimulirati njihovu odgovornost (»objava brojki«). Naime, osobito loše prosječne rezultate državna tijela bilježe u području proračunskog planiranja i transparentnosti (9%), sukobu interesa (26%) te praćenju i nadzoru provedbe javnih politika (29%). Čak i tijela istog tipa pokazuju velik raskorak u rezultatima; dok većina njih striktno poštuje zakonske norme, dobre prakse koje nisu normirane prepoznate su zasad samo od manjine tijela vlasti.

*Daria Dubajić**

* Daria Dubajić, asistentica na Katedri za upravnu znanost Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (assistant at the Chair of Administrative Science, Faculty of Law, University of Zagreb, e-mail: daria.dubajic@pravo.hr).